
ОБЩЕСТВЕНИ НАГЛАСИ

МАРТ 2013

Регулярното проучване на агенция Алфа Рисърч за обществените, икономически и политически нагласи в страната е проведено в периода 22-27 март 2013г. Сравнимо е с предишните тримесечни проучвания, които се извършват по една и съща методика и със съпоставими индикатори.

Изследването няма външен възложител. Реализира се със собствени средства на агенцията и се публикува на нейната интернет страница.

Проучването е представително за пълнолетното население на страната. Проведено е сред стратифицирана по тип населено място извадка от 1050 пълнолетни граждани, подбрани по метода на квота въз основа на признаците пол, възраст и образование.

Агенцията носи отговорност за данните и интерпретацията, публикувани на нейната страница. Тя не носи отговорност за частично или манипулативно използване на тези данни.

Съгласно чл. 137а от Изборния кодекс всяка медия, която използва данни от настоящото проучване, е длъжна да съобщи информацията от това каре.

ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

Реализация на изследването	Алфа Рисърч ООД
Период на провеждане	22-27 март 2013г.
Представителност	За пълнолетното население на страната
Обем на извадката	1050 ефективни интервюта
Метод на формиране на извадката	Стратифицирана извадка по тип населено място с квота въз основа на признаците възраст, пол, образование и
Метод на набиране на информацията	Пряко стандартизирано интервю по домовете на интервюираните лица

Регулярното тримесечно проучване на агенция Алфа Рисърч регистрира следните основни тенденции в общественото мнение в края на месец март:

- ▶ Въпреки утихването на протестите в страната и появилите се разцепления в редиците на гражданските движения, българското общество запазва значим протестен потенциал. 55% от анкетирания одобряват изцяло “гласа на улицата”, 38% - частично. 36% декларират готовност да излязат на протест. Внушително мнозинство от 92% застава зад искания с икономическа насоченост. Много по-нисък (20%) е делът на онези, които подкрепят разнопосочните политически искания. Респективно, протестни партии, които поставиха в центъра на посланията си икономическите проблеми, отбелязват електорален ръст през последните месеци, за разлика от онези, които заложиха на чисто политически акценти.
- ▶ Усилията на президента по съставянето на служебното правителство и нормализирането на ситуацията се оценяват позитивно. Към момента Росен Плевнелиев е най-одобряваният български политик (32% положителни оценки срещу едва 19% отрицателни), запазвайки позициите си отпреди политическата криза. Разпуснатото 41-во Народно събрание си отива с 9% одобрение и 60% неодобрение за цялостната си дейност. Служебният министър-председател Марин Райков е слабо познат. Мнозинството от хората нямат мнение за дейността му. Сред останалите положителните оценки преобладават в съотношение 2:1 над отрицателните (17%: 9%). За разлика от политиците, на значителна подкрепа се радва новият български патриарх Неофит - 42% от българите имат надежда, че той ще има по-активно отношение към случващото се в страната.

- ▶ Малко преди старта на предизборната кампания електоралната битка между двете основни политически сили остава в полза на доскорошните управляващи – 21.9% ГЕРБ срещу 17.4% БСП. Спрямо януарското проучване на Алфа Рисърч, ГЕРБ увеличава преднината си от 2% на 4.5%. Най-силен ръст бележи Атака – от 1.9% на 5.5%. ДПС запазва в общи линии позициите си (4.8%). Тенденцията обаче е на спад в подкрепата му спрямо парламентарните избори през 2009г. Движение България на гражданите също губи привърженици (от 5.6% на 3.9%), но има сериозни шансове да бъде петата партия в 42-то Народно събрание. Две политически сили – ДСБ-Единство (1.8%) и НФСБ (1.6%) на създателя на СКАТ В.Симеонов са с най-голям потенциал да атакуват 4%-та бариера, особено при по-ниска избирателна активност. Хипотетична партия на всички протестиращи събира 14% желание за подкрепа, но тези гласове не са консолидирани и не се насочват към определен политически субект. 28% все още не са решили дали и за кого да гласуват, а това може да предизвика редица изненади по време на кампанията.

ОБЩЕСТВЕННОТО МНЕНИЕ ЗА ПРОТЕСТИТЕ В СТРАНАТА

Висока подкрепа за протестите от последните месеци и ниски очаквания за трайни политически последствия от тях - е един от основните изводи от настоящото проучване. Мнозинството от пълнолетните жители на страната подкрепят изцяло (55%) или отчасти (38%) протестите. Готовността за участие в тях обаче е по-ниска. Склонни да изразят недоволството си, излизайки на улицата са около една трета от българите, предимно младите поколения до 30-годишна възраст.

Ключов фактор за консолидиране на общественото недоволство са икономическите проблеми и свързаните с тях искания (92%). Доста по-ниска е популярността на политическите искания – едва 20% биха застанали зад такива. Това обяснява защо като по-важни резултати от протестите се възприемат намаляването на цените на тока и проверките в електроразпределителните дружества (67%), отколкото политически следствия като предизвикването на предсрочни избори (47%).

Именно фокусът върху икономическите искания обуславя ниски очаквания за трайни политически последствия от протестите в страната: 65% смятат, че гражданският натиск ще отшуми след изборите, срещу 34%, които са на мнение, че ще се установи траен контрол над управлението.

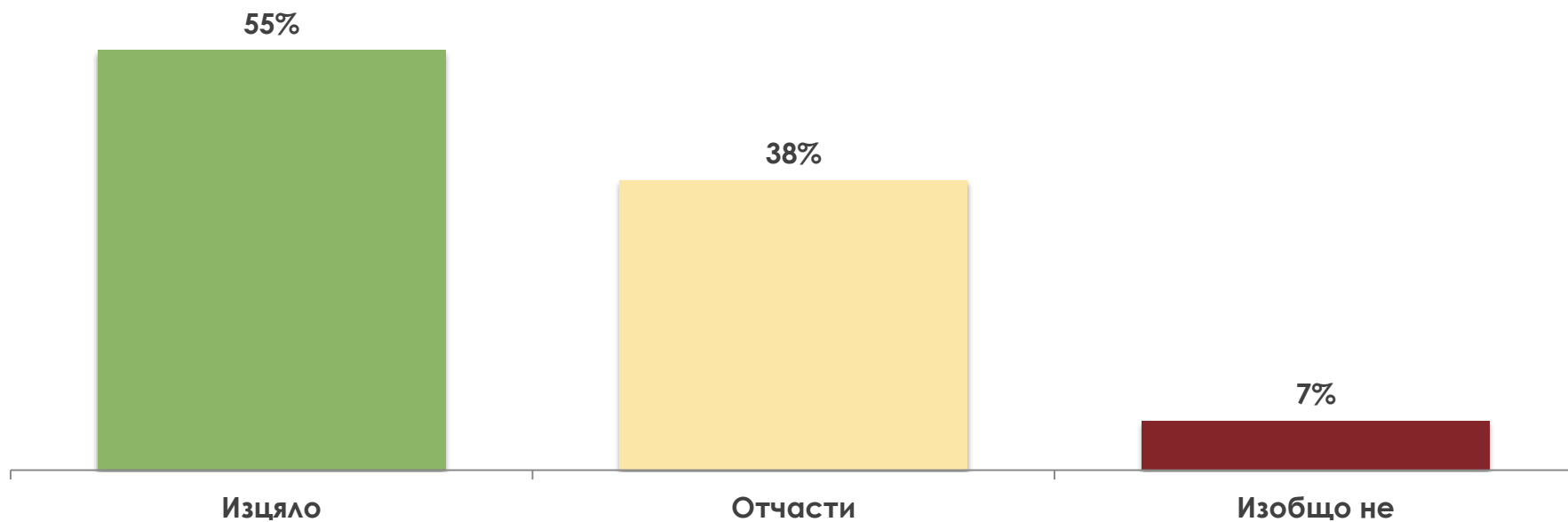
ОБЩЕСТВЕННОТО МНЕНИЕ ЗА ПРОТЕСТИТЕ В СТРАНАТА

Не толкова прякото участие във властта, колкото упражняването на контрол чрез граждански квоти в регулаторни органи и комисии се разпознава като най-ефективен механизъм за влияние върху управлението (56%). 20 на сто смятат, че протестиращите имат най-голям шанс да постигнат целите си чрез формиране на партия, с която да се явят на предсрочните избори. Други 23% виждат този шанс чрез включване в сегашните партии в зависимост от ориентацията на излезлите на улиците хора.

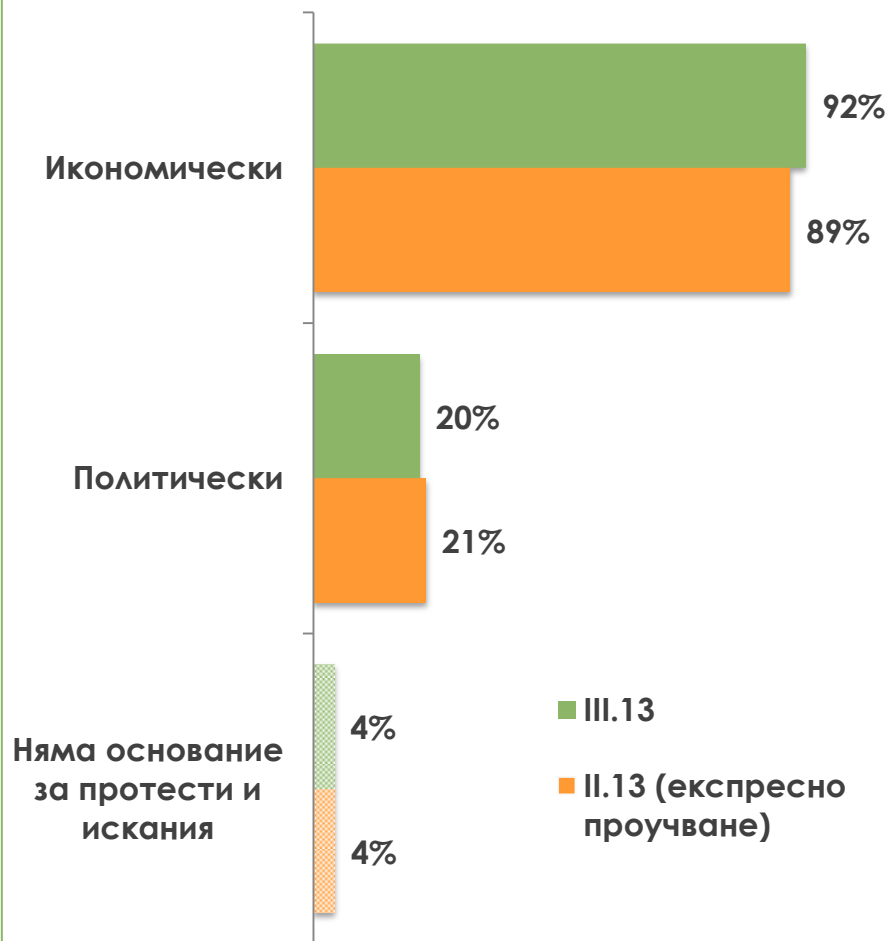
Потенциална подкрепа за партия на протеста заявяват 14% от пълнолетните жители на страната, като сред тях се открояват отново най-младите и радикално настроени избиратели. Към момента щедрите социални обещания на националистическите формации са тези, които привличат протестния вот. Основна интрига на кампанията остава обаче въпросът, дали той ще продължи да се отлива към тях, или ще премине частично към нови политически субекти.

ОДОБРЯВАТЕ ЛИ ПРОТЕСТИТЕ В СТРАНАТА?

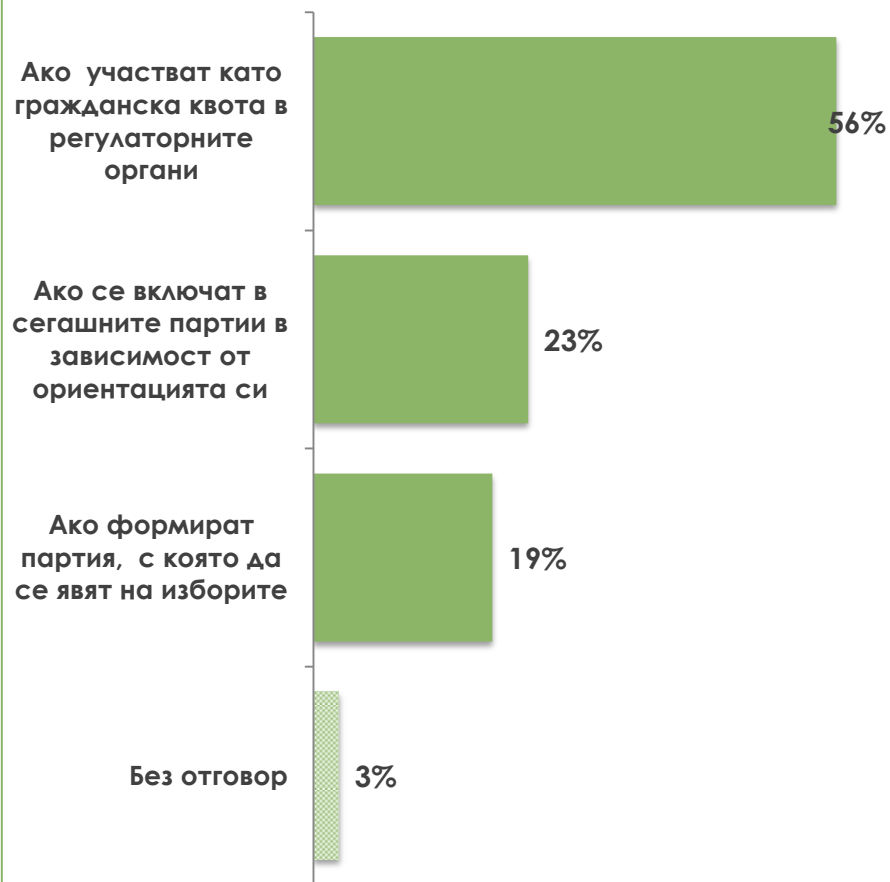
Зад какви искания бихте застанали?

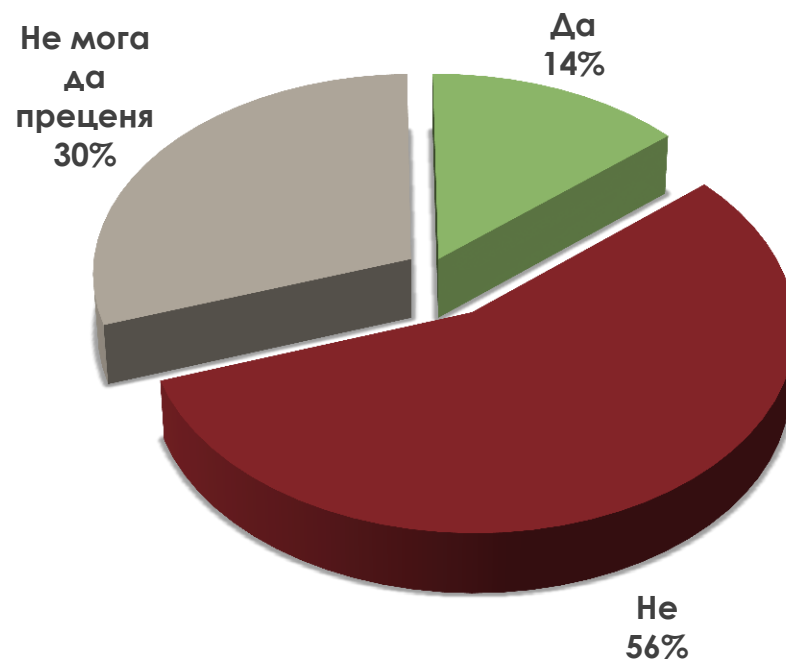
Кое от следните две твърдения е по-близко до вашето мнение?

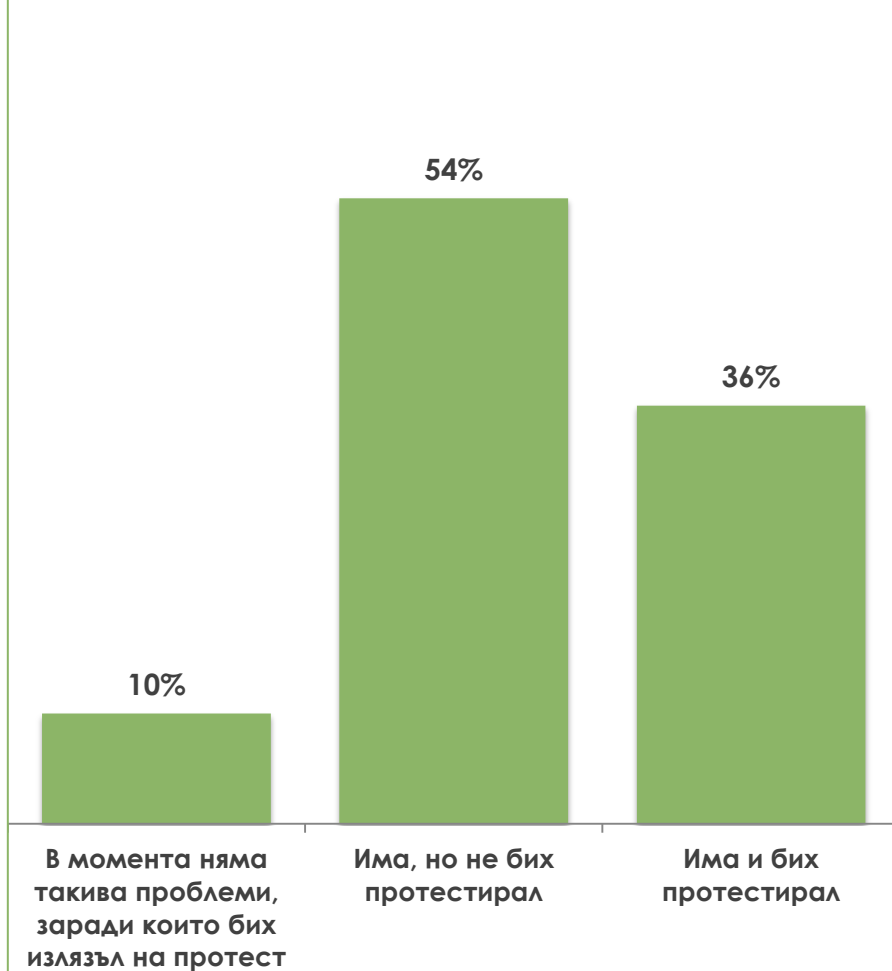
**В кой от следните случаи
протестиращите имат по-голям шанс
да повлияят върху управлението?**

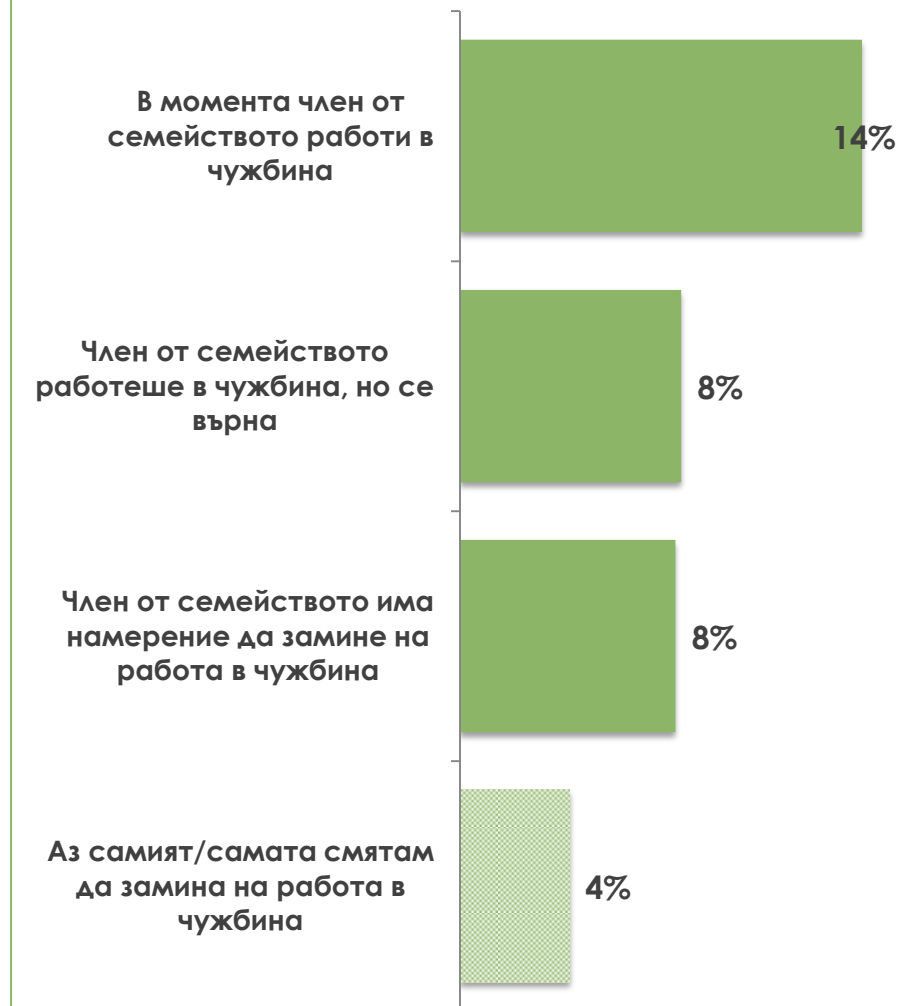
**Ако протестиращите се обединят и
учредят политическа
партия/движение, бихте ли гласували
за тях?**

Има ли проблеми в страната, заради които бихте излезли на протест?

Кое от следното важи за вашето семейство?

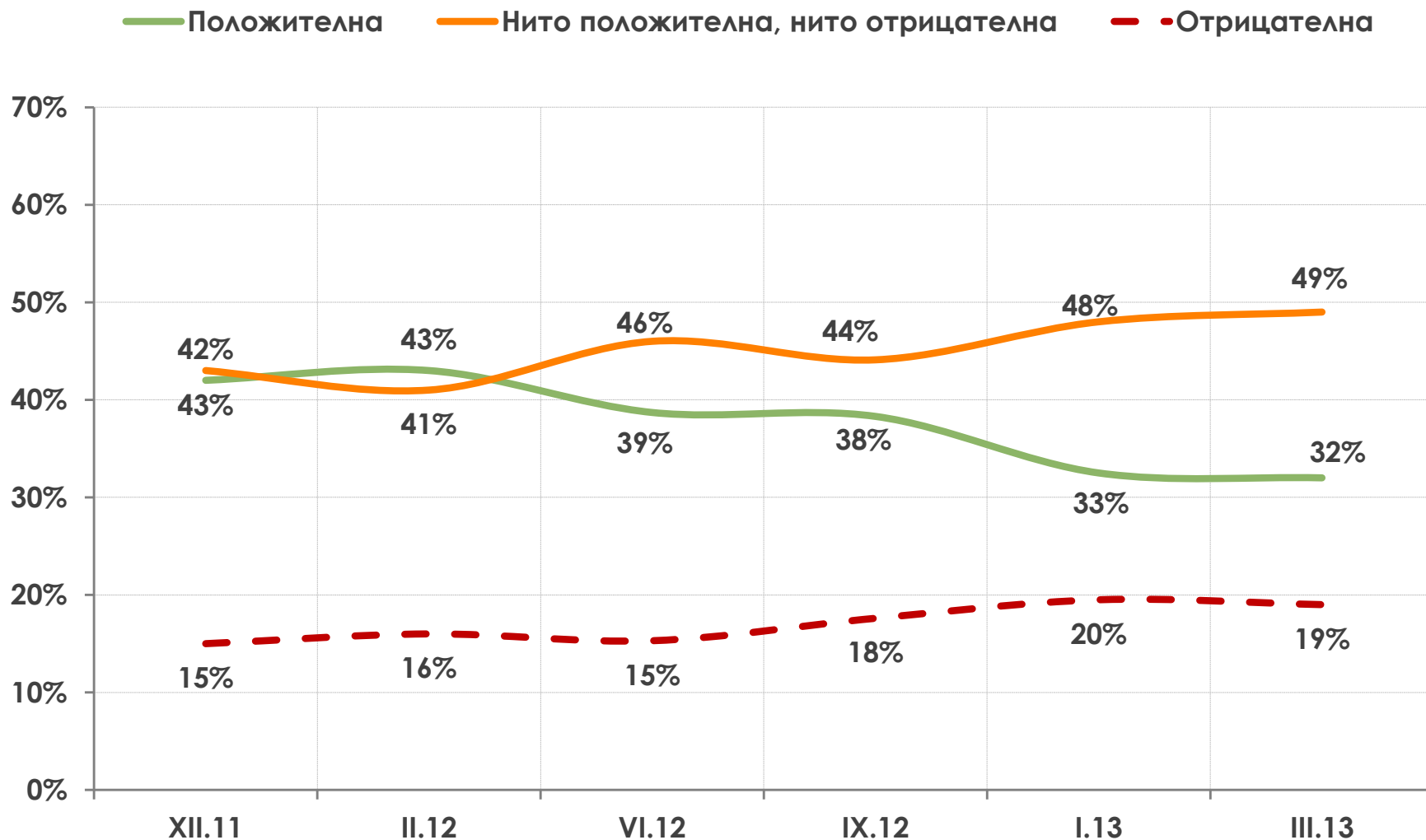
ДОВЕРИЕ В СЛУЖЕБНОТО ПРАВИТЕЛСТВО И ИНСТИТУЦИИТЕ

Социалното напрежение около протестите и оставката на кабинета „Борисов“ са задълбочили и без друго сериозната криза на доверие към институциите на представителната власт и държавата. **Положителен баланс е налице единствено в отношението към президента Росен Плевнелиев.** Начинът, по който се справи с предизвикателството по съставяне на служебното правителство му позволява да запази одобрението на 32% от пълнолетните жители на страната срещу 19% неодобрение. По-високо доверие към него изразяват симпатизантите на дясно-центристки партии като ГЕРБ, ДСБ-Единство, Движение „България на гражданите“, а сред най-критичните се открояват привържениците на БСП и по-радикални формации като Атака и НФСБ.

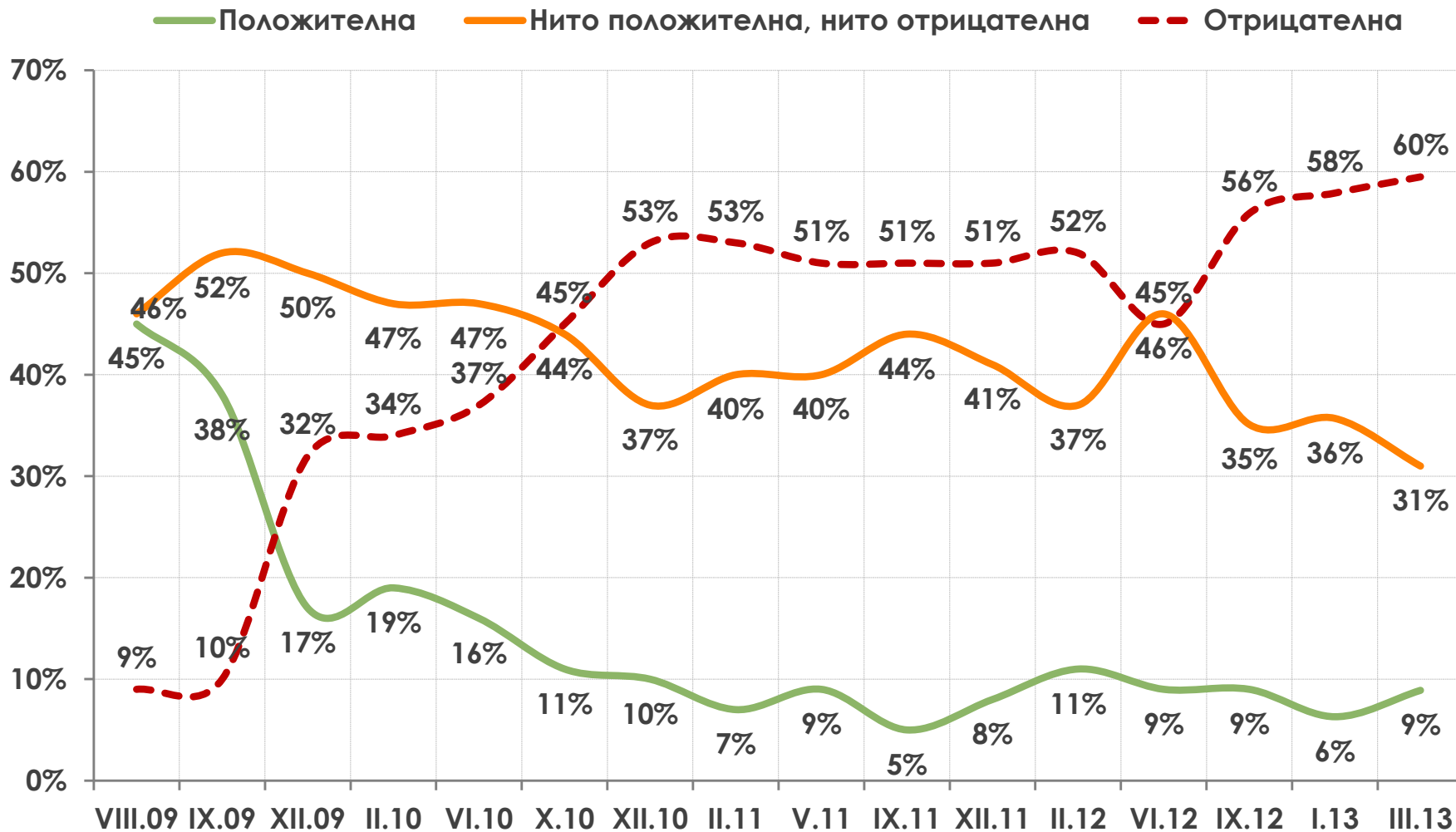
Разпуснатото 41-во Народно събрание отива в историята с едва 9% положителни оценки (3% ръст спрямо януари) и 60% отрицателни (ръст от 2%) за цялостната си дейност. В голяма степен тези оценки отразяват негативизма към политическите партии, който беше заявен и на протестите в страната. Лидерите на двете основни политически сили – Б.Борисов и С.Станишев също губят част от подкрепата си. Борисов влиза в предизборната кампания с 25% доверие срещу 44% недоверие, а Станишев - съответно с 20% на 48%.

Очакванията към служебното правителство и премиера са по-скоро резервирани. Един от всеки петима е убеден, че кабинетът ще успее да стабилизира ситуацията в страната. Служебният премиер Марин Райков е непознат за огромното мнозинство от избирателите - 74% изразяват неутрално отношение към него в първите седмици от работата му, 17% положително и 9% - отрицателно. Към момента кабинетът Райков получава подкрепа предимно от дясно-центристки избиратели, докато отношението на левите и радикално настроените български граждани е преобладаващо негативно.

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРЕЗИДЕНТА РОСЕН ПЛЕВНЕЛИЕВ

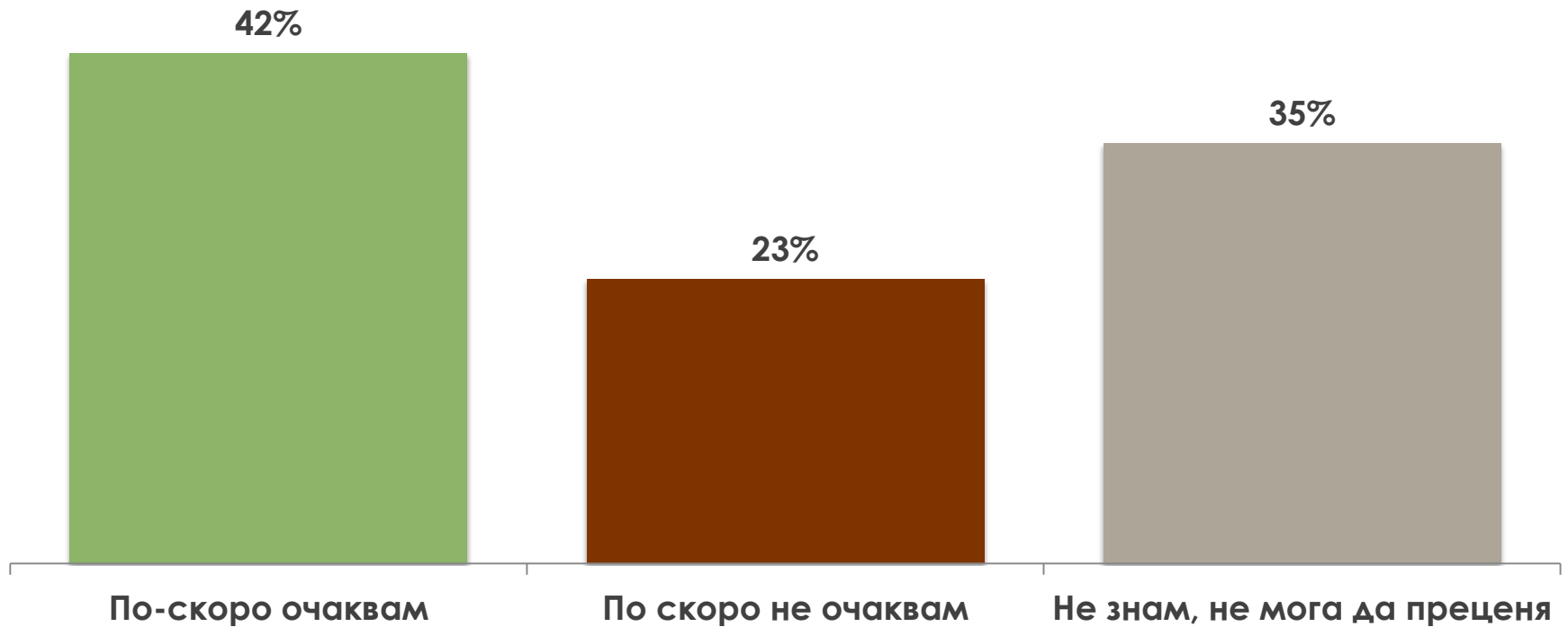
ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПАРЛАМЕНТА

ОТНОШЕНИЕ КЪМ МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛЯ МАРИН РАЙКОВ

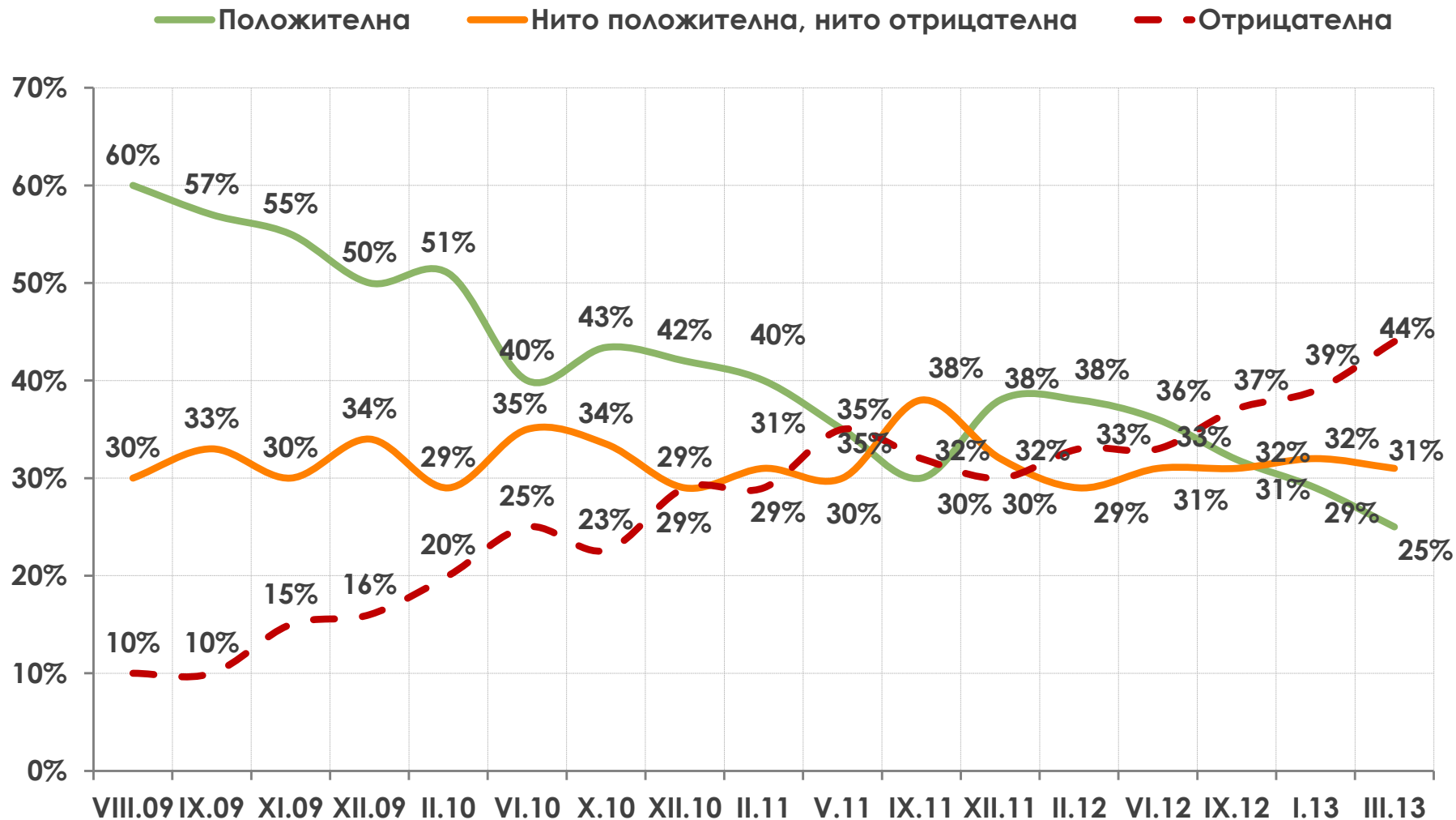

ОЧАКВАТЕ ЛИ НОВИЯТ ПАТРИАРХ ДА ИМА ПО-АКТИВНО ОТНОШЕНИЕ КЪМ СЛУЧВАЩОТО СЕ В СТРАНАТА?

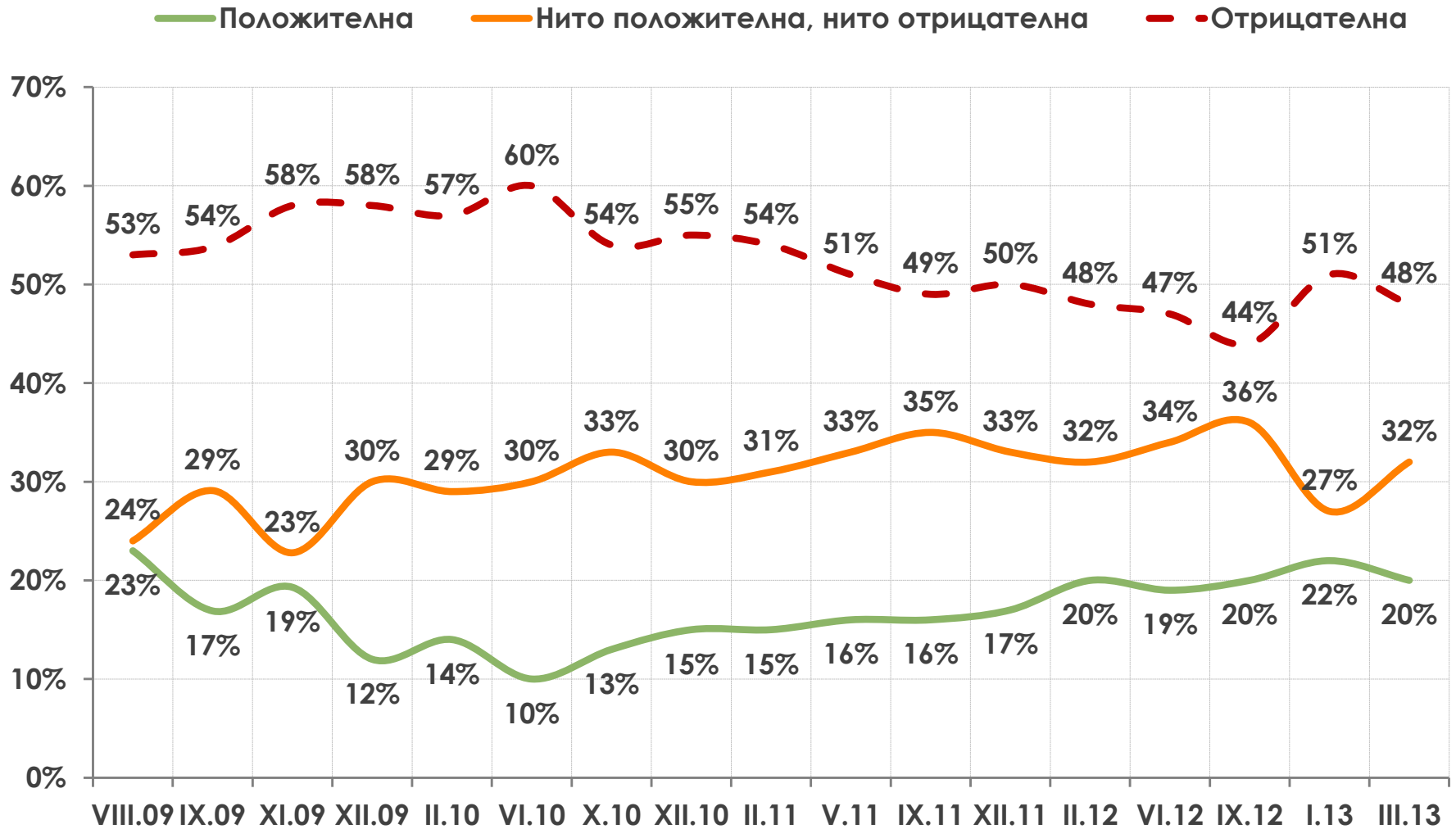

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА БОЙКО БОРИСОВ

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ

Февруарските протести и оставката на кабинета Борисов оказват доста разнопосочно влияние върху електоралната картина в страната. **Едва 42% са сигурни, че ще отидат да гласуват, 28% се колебаят**, като обикновено само половината от тях взимат решение в полза на вота. Почти всеки трети не е сигурен дали ще подкрепи политическата сила, която в момента е избрал. Тази висока степен на мобилност и „оглеждане“ може да доведе до съществени размествания в хода на кампанията, а ако „колебаещите се недоволни“ не намерят достатъчно атрактивна алтернатива, избирателната активност може да остане доста под тази от парламентарните избори през 2009г.

Социалният натиск за промени е увеличил критичните настроения в обществото и степента на разочарование от начина на управление на страната. Поредица от индикатори показват високи стойности на социалния песимизъм. Същевременно, оставката на Борисов е довела до **консолидация вътре сред привържениците на ГЕРБ** и повишаване на мобилизацията им за гласуване. Партията бележи ръст от 1% спрямо януари и достига 21.9% подкрепа сред всички избиратели. Запазва добри позиции в по-младите и средни възрастови групи, в градовете със силни кметове и по-малките населени места, но е в отстъпление в областни центрове с тежки икономически проблеми и по-силни протести.

При БСП, обратното, е налице негативен тренд и поне за момента тя не извлича електорални дивиденти от социалното недоволство. Бележи спад с 1.5% спрямо януари (до 17.4%), като мобилизира твърдите си симпатизанти, но не успява да прибави нови. Доколкото на този етап може да се очертае някаква по-обща тенденция, БСП губи в две посоки – първо, от центристките избиратели със средни и по-високи доходи, заети в частния сектор, които по всяка вероятност са притеснени от заявената политика за вдигне на данъци и осигуровки и второ, от най-нискодоходните групи, които все още остават пасивни, или се ориентират към нови протестни партии.

Залагайки на съчетанието от радикализъм, национализъм и щедри социални обещания, **Атака бележи значителен ръст** и достига 5.5%. Подкрепата ѝ нараства главно сред хората с по-нисък социален статус от средното поколение в София и малките градове. Тя обаче, заедно с НФСБ, е най-застрашена от консолидирането на евентуална партия на протестиращите. Всеки пети неин симпатизант и всеки трети на НФСБ е готов да подкрепи такава партия, срещу едва всеки десети от привържениците на ГЕРБ или БСП.

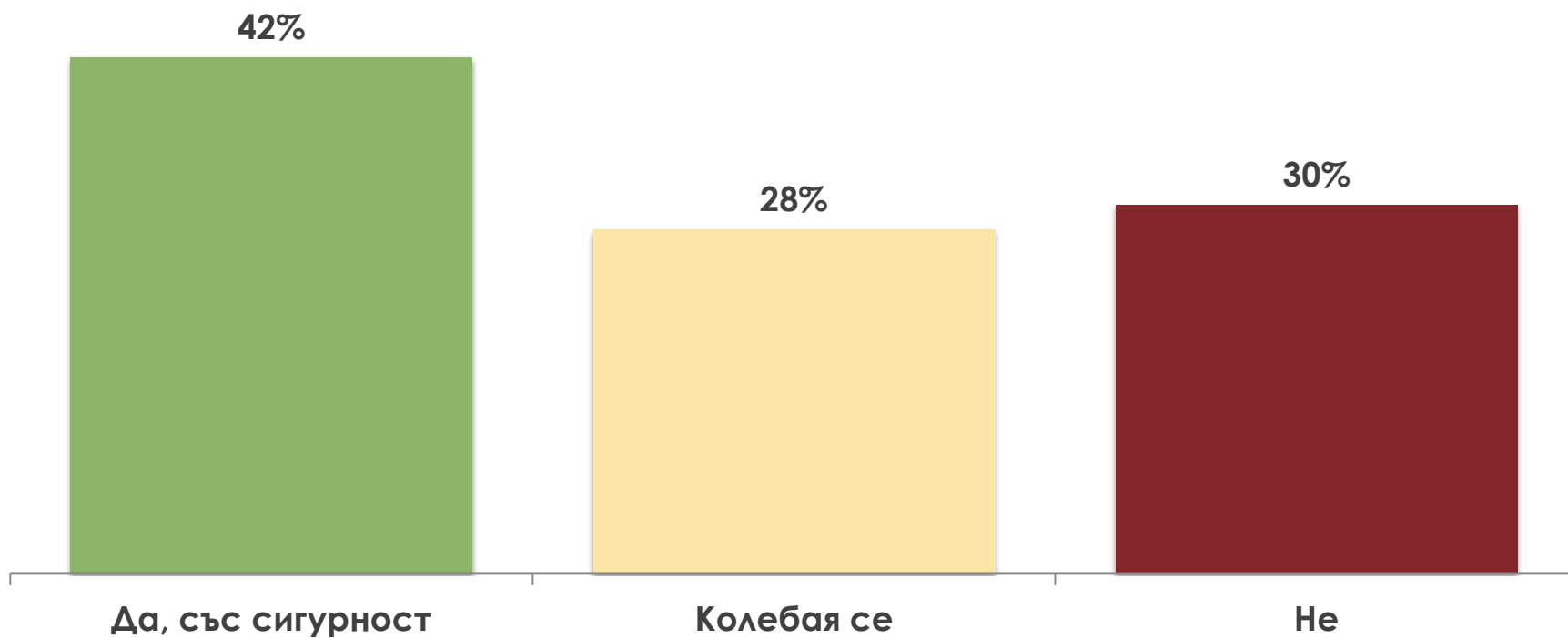
ДПС запазва обичайните в изследванията 4%-5%, както и висока мобилизация за гласуване, но като цяло е налице лек спад спрямо подкрепата му непосредствено преди парламентарните избори през 2009г.

Сред губещите от протестите на гражданите е и Движение България на гражданите – спад от 1.7% спрямо януари. Сегашните 3.9% от всички избиратели й дават шанс за присъствие в следващия парламент, но кампанията ще е от ключово значение за партията на бившия еврокомисар М.Кунева.

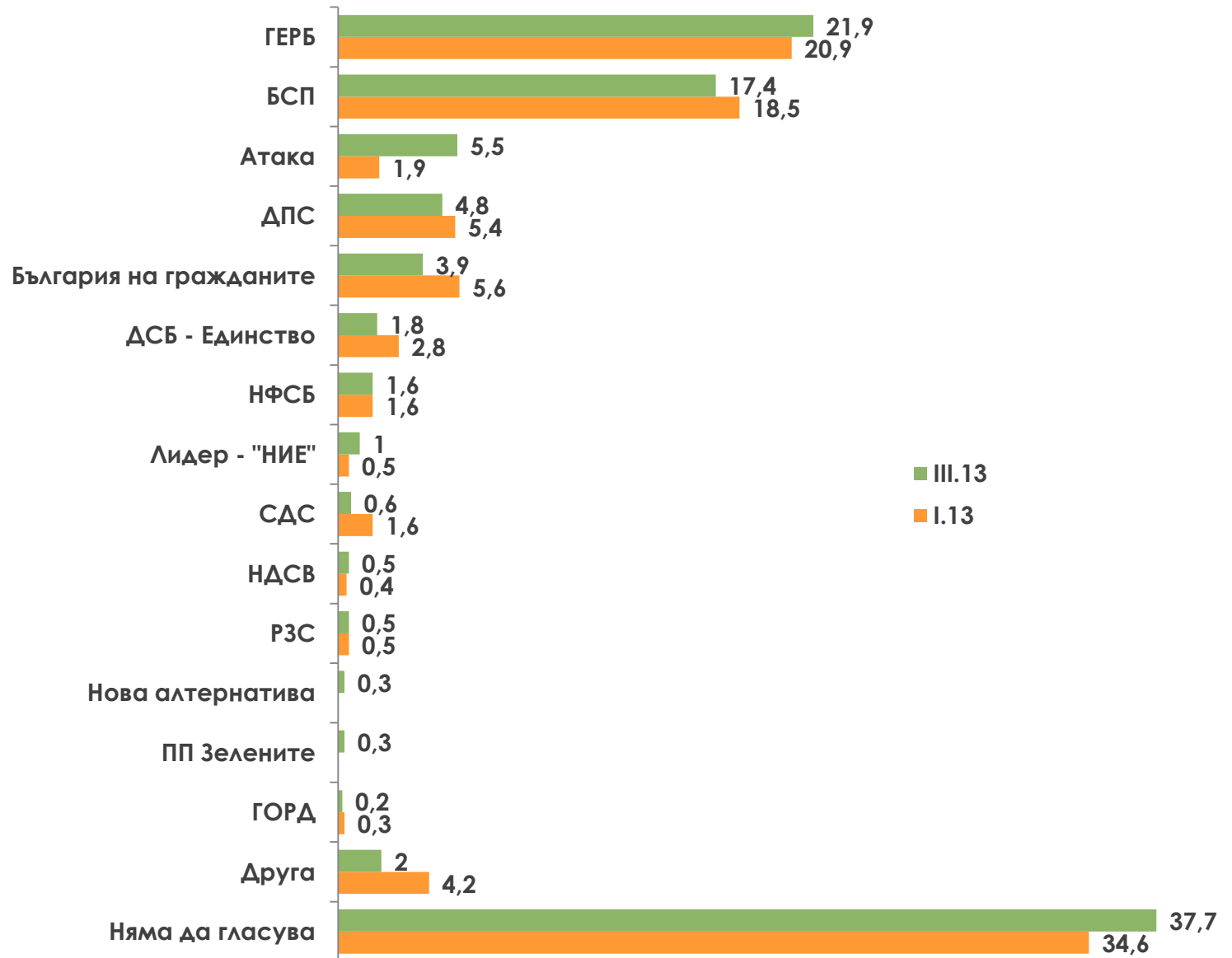
От останалите партии, **ДСБ-Единство и НФСБ са в най-добри позиции за преминаване на 4%-та бариера**, но имат противоположни проблеми. За ДСБ-Единство това е разширяването на твърдото ядро, за НФСБ – сплотяването на симпатизантите от периферията, които са едни от най-склонните да променят гласа си.

Така, **ако изборите бяха днес**, при около 55-57% избирателна активност (3 млн.500-600 хил.) ГЕРБ би могъл да достигне около 35-38% от действителните гласове, БСП – около 30%, Атака и ДПС по около 10%, а ДБГ – 4-5%. От това, дали и други политически сили ще преминат бариерата и съответно, какъв ще бъде „бонусът“ от преразпределението на гласовете на останалите под чертата партии, ще зависи каква коалиция ще се формира и до колко устойчиво би било следващото управление и парламент. За разлика от предишни избори обаче, когато имаше вълна на надежда към новите партии и кампанията не беше от водещо значение, сега точно тя ще е определяща както за позициите на големите, така и на по-малките политически сили.

ЩЕ ГЛАСУВАТЕ ЛИ НА ПАРЛАМЕНТАРНИТЕ ИЗБОРИ НА 12 МАЙ?

ЕЛЕКТОРАЛНИ НАГЛАСИ ЗА ПАРЛАМЕНТАРЕН ВОТ

За контакти:
Алфа Рисърч
ул. Искър 54
София

Tel.: +359 2 9836056
Fax: +359 2 9836067

E-mail: headoffice@alpharesearch.bg
www.alpharesearch.bg